

Resistente mikrober - screening i SSHF

MRSA, ESBL, VRE og Acinetobacter baumannii (ESBL-CARBA), Candida Auris

Dokumentplassering:

I.5.2.6.2.5-9

Godkjent dato:

09.05.2025

Revideres innen:

09.05.2027

Sist endret:

09.05.2025

Revisjon:

3.09

Foretaksnivå/Virksomhetsstyring/Kvalitet og pasientsikkerhet/Smittevern/Infeksjonskontrollprogram

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Forlenget gyldighet til 09.05.2027 uten endringer i dokumentet.

UTVIDET SCREENING	MRSA	ESBL/ VRE	Acinetobacter baumannii Candida auris
Alle som <i>overflyttes direkte fra sykehus utenfor Norden</i> ³ , inkludert alle Medevac pasienter.	X	X	X
Tuberkulose screening tas av flyktninger som <i>overflyttes direkte</i> fra sykehus <i>utenfor Norden</i> ³ (ta IGRA-test hos barn fra 0-9 år, og røntgen thorax av barn fra 10 år og voksne). Blodprøver mtp hiv, hepatitt B og C, syfilis tas også.			
Pasienter som siste 12 mnd har vært innlagt i sykehus utenfor Norden ³ og i tillegg har risikofaktorer ² for kolonisering av resistente mikrober; sår-/hudinfeksjoner, kroniske hudlidelser, medisinsk utstyr gjennom hud-, slimhinner eller i kroppsåpninger.	X	X	X
STANDARD SCREENING Somatisk innleggelse, dagbehandling eller intervensjon i SSHF Pasienter som siste 12 mnd. har:	MRSA	ESBL/ VRE	
- vært <i>innlagt</i> på en helseinstitusjon, eller fått <i>dialyse, utenfor Norden</i> ³	X	X	
- fått <i>omfattende</i> ¹ <i>poliklinisk</i> behandling i helsetjeneste <i>utenfor Norden</i> ³	X*		
- <i>arbeidet</i> i helse-/tannhelsetjeneste/barnehjem/flyktningeleir, hatt <i>pasientrettet arbeid</i> utenfor helseinstitusjon, oppholdt seg > 2 timer som pårørende/besøkende på sykehus <i>utenfor Norden</i> ³ eller fått <i>tannbehandling</i> utenfor Norden ³	X*		
- har <i>oppholdt seg > 6 uker utenfor Norden</i> ³ og i tillegg har risikofaktorer ²	X*		
- fått <i>påvist MRSA</i> (også mer enn 12 mnd. siden) og IKKE hatt tre negative kontrollprøvesett	X*		
- oppholdt seg i <i>barnehjem</i> eller <i>flyktningeleir</i> , samt <i>asylmottak</i> (også i Norge)	X	X	
- <i>bodd sammen</i> med person som har fått påvist MRSA, VRE eller ESBL	Test for aktuell mikrobe		
- har vært <i>innlagt eller har arbeidet</i> i sykehus/andre helseinstitusjoner i Norden, hvor det har vært <i>pågående utbrudd</i> av MRSA, VRE, ESBL			
Poliklinikk og klinikk for psykisk helse (KPH) Pasienter som fyller kriteriene over og:	MRSA	ESBL/ VRE	
- skal til konsultasjon i <i>somatisk poliklinikk</i>	X*		
- skal innlegges i <i>psykiatrisk sykehus</i>	X*		

¹**Omfattende:** flere timers undersøkelse/behandling, fremmedlegeme gjennom hud-/slimhinne eller i kroppsåpninger f.eks. kirurgiske inngrep, innleggelse av venekateter, urinkateter, dren, tube o.l., suturering, stell av større sår. Gjelder IKKE kun injeksjoner intramuskulært, subkutant eller blodprøver

²**Risikofaktorer** –sår-/hudinfeksjoner, kroniske hudlidelser, medisinsk utstyr gjennom hud-/slimhinne, kroppsåpninger.

³**Norden** – Danmark, Finland, Island, Sverige

Basale smittevernrutiner gjelder i alt smitteforebyggende arbeid og beskytter mot kjente og ukjente smittekilder

***MRSA hurtigst** kan benyttes til pasient hvis: 1) isolatkapasiteten i sykehuset er begrenset, eller 2) uavklart smittestatus hos pasienten vil kunne utsette behandling eller medføre betydelig ulempe i behandlingsforløpet. Kan ikke benyttes dersom ESBL og VRE tas.

Utarbeidet av: Smittevernenheten	Fagansvarlig: Smittevernoverlegen	Verifisert av: ☐	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes	Dok.nr: D42414
-------------------------------------	--------------------------------------	--	--	-------------------

	Resistente mikrober - screening i SSHF MRSA, ESBL, VRE og Acinetobacter baumannii (ESBL-CARBA), Candida Auris				Side: 2 Av: 2
	Dokument-id: I.5.2.6.2.5-9	Utarbeidet av: Smittevernheten	Fagansvarlig: Smittevernoverlegen	Godkjent dato: 09.05.2025	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes

Foretaksnivå/Virksomhetsstyring/Kvalitet og pasientsikkerhet/Smittevern/Infeksjonskontrollprogram

Prøvetakingssteder						
Mikrobe	Nese	Svelg	Perineum	Anus eller avføring	Hvis aktuelt: Sår, dren, kateterurin, trakeal/tubeseekret, o.l.	Begge aksiller, begge lysker med samme pensel
MRSA	X	X	X		X	
VRE				X	X	
ESBL				X	X	
Acinetobacter baumannii ESBL-CARBA		X		X	X	X
Candida Auris	X				X	X

Prøvetaking – se også plakater: [Prøvetaking av MRSA, ESBL og VRE](#)

- **Nese:** fukt penselen i NaCl, prøven tas fra fremre 1/3 del av neseboret, fra overgang mellom hud og slimhinne. Penselen strykes mot innsiden av begge nesevinger 3 ganger.
- **Hals:** stryk penselen over begge tonsiller og bakre svelgvegg.
- **Perineum:** stryk penselen over hudområdet foran endetarmsåpningen.
- **Aksille/lysker:** penselen strykes 3 ganger frem og tilbake i hver aksille, forts. med samme pensel og samme fremgangsmåte i begge lyskefolder. Tas som ved MRSA, ved å fukte eSWAB-pinnen i sterilt NaCl og trykke litt hardt for å få med hudmateriale på pinnen.
- **Anus eller avføring:** ta prøve fra endetarmen, før prøvepinnen ca. 1-2 cm inn, roter og få synlig avføring på pinnen. Alt. kan avføring sendes inn på sterilt glass uten tilsetning.
- Fra ev. sår/dren/kateterurin/trakeal- og tube-sekret, ett prøveglass (eSWAB) per lokalisasjon. Dersom væske, sendes dette på sterilt glass uten tilsetning.

Remisse og prøve til mikrobiologisk avdeling

Remisse og hver prøve merkes med pasient id, prøvedato, lokasjon for prøvetaking og hvilken prøve som bestilles.

Utvidet screening

Prøvene tas så raskt som mulig etter innleggelse, helst i akuttmottaket. Bruk eSWAB-pensler.

- **Utvidet screening gjentas etter 3-4 døgn** dersom pasienten er overflyttet direkte fra sykehus, eller ankom Norge for < 7 dager siden. Pårørende som oppholder seg i sykehus sammen med pasienten, screenes etter samme regime, unntak dersom kun korte besøk.
- Remissen merkes: pasient ID, *hvilket land, dato, lokasjon*. Bestill i Dips analysen: «**Utvidet screening**».

Smitteisolering i påvente av prøvesvar standard screening

Pasientene isoleres med kontaktsmitteregime m/ munnbind til svar på MRSA, ESBL og VRE er sikkert negative (personalet skal bruke smittefrakk, hansker og munnbind).

Smitteisolering i påvente av prøvesvar utvidet screening

Pasientene isoleres med kontaktsmitteregime m/munnbind inntil prøver på både ESBL, VRE og MRSA, Acinetobacter baumannii (ESBL-CARBA) og Candida auris er sikkert negative. Ev. avisolering SKAL skje i samråd med Smittevernheten (tlf 48068913) etter individuell vurdering av pasienthistorikk og screeningsundersøkelser, da disse pasientene ofte er kolonisert med multiresistente bakterier som dukker opp underveis i forløpet selv om innledende screeningsprøver er negative.